

TMMOB
ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASI
İZMİR ŞUBESİ

YAŞAMIN, DOĞANIN, EMEĞİN YANINDA
EKOLOJİK YIKIMLA MÜCADELEYE DEVAM EDİYORUZ..

Birleşmiş Milletler tarafından 5-16 Haziran 1972 tarihlerinde, Stockholm'de 113 ülkenin katılımı ile düzenlenen Çevre Konferansında dile getirilen dünyanın doğal dengesinin korunması için insan ve doğal varlıklara öncelik veren bir anlayışın egemen olması gereği "Dünya Çevre Günü" 48.yılıni geride bırakmışken, Dünyada ve ülkemizde COVID- 19 Pandemi ve yıkıcı etkilerini yaşadığımız günlerden geçiyoruz..

Sanayileşme, kentleşme, nüfus artışı ile birlikte çevre sorunları da geçmişten günümüze artarak devam ediyor. Kar hırsına dayanan ve tüketimi sürekli destekleyen yönlendiren yönetim anlayışı doğanın varlıklarını ortadan kaldırmaya ve geri dönülemez hasarlar vermeye devam ediyor. Ekolojik Yıkım olarak tanımladığımız bu süreçte insan eli ile yürütülen tüm faaliyetler küresel ölçekte felaketler yaratmaya devam ediyor.

Her yıl ayrı bir tema ile çevre sorunlarının çeşitli yönlerine dikkat çekmek amacıyla paneller, sempozyumlar gibi farklı etkinlikler düzenlenen 5 Haziran Çevre Günü'nün 2020 yılı teması " Biyoçeşitlilik " olarak belirlenmiştir.

Ormanlar, ekilebilir tarım arazileri, doğal alanlar giderek kayboluyor. Yapılan araştırmalar 1990-2015 yılları arasında Güney Afrika büyüklüğündeki yaklaşık 129 milyon hektar orman alanının yol olduğunu ortaya koymuş. 110 ülkede, 1,5 milyar insanın iklim değişikliğine bağlı çölleşme tehdidi ile karşı karşıya.. İnsan nüfusunun son çeyrek yüzyılda 2 milyar arttığını belirten bilim insanları %35 lik bu nüfus artışına karşılık diğer canlı popülasyonunun %58 azaldığına dikkat çekiyor. Türler yok oluyor. Yapılan araştırmalar çevre sorunlarına bağlı hastalıklar nedeni ile Dünyada her yıl yaklaşık 5 milyon insanın hayatını kaybettiğini ortaya koyuyor. Tüm bu süreçler farklı hastalıklar, salgınlar ve virüslerle karşımıza çıkıyor.

Yaşadığımız süreç; hijyenin sağlık için önemi ile birlikte sağlıklı şehirlerde yaşayabilmek için çevre sağlığı hizmetlerinin de önemini ortaya koymuştur. Salgın sürecinde sağlıklı bir çevrede sağlıklı yaşamın önemini de çok daha iyi anlıyoruz.

30 Yılı aşkın Çevre Kanunu ve Çevre Bakanlığı geçmişine sahip ülkemizin, çevre kalitesinin korunup geliştirildiğini, ülke yönetiminde ekonomik kalkınma ile doğal varlıkların korunmasını esas alan yönetim politikalarının etkin hale geldiğini söylemek mümkün değildir.

Kentleşme, sanayileşme, tarım, madencilik ve diğer tüm sektörlerin yarattığı çevresel risklerin planlanması, doğru yönetilmesi ve çevresel yüklerinin bütünsel bir planlama anlayışı ile değerlendirilmesi gerekmektedir. Çevre Mühendisliği meslek disiplininin de var olma nedeni ve ana uzmanlık alanı olan tüm bu süreçlerde planlama ve denetim çok önemli bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır.

Sağlıklı Çevrede Yaşama yönelik çalışmalarının en önemli parçası olan çevresel altyapı süreçleri ve çevre yönetimi; kentlerin planlanması ve yönetimi süreçlerinin tüm aşamalarında çevre boyutunun değerlendirilmesi, doğru yönetilmesi ile mümkündür. Bu noktada da konu ile ilgili uzman meslek disiplini olan çevre mühendislerinin bakış açısı ve yaklaşımı önemlidir. Merkezi ve Yerel Yönetimlere baktığımızda ise; su temini, atıksu, atık yönetimi, hava kalitesi, iklim değişikliği, gürültü, enerji ve planlamanın diğer çevresel süreçlerini yürütecek çevre mühendisi istihdamının yetersiz olduğunu, çevre mühendisi istihdamı arttırmak yerine ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından çevre mühendisliği diplomasının çevre görevlisi gibi tanımlar ile farklı disiplinlere birkaç günlük eğitim ve uygulamalar altında verildiği uygulamalar ile ve çevre mühendisliği diplomasının yok sayıldığı, çevre mühendisliği çalışma alanlarında ise çevre yönetim süreçlerinin içinin boşaltıldığını görüyoruz..

TMMOB
ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASI
İZMİR ŞUBESİ

Bugün su kaynaklarımız, yer altı sularımız, toprağımız havamız kirlenmiş durumda. Yapılan bilimsel araştırmalar, ilgili Kamu Kuruluşları değerlendirmeleri ve TUIK İstatistikleri bu gerçeği önümüze koyuyor. Yüzey sularımızın %80 i, yeraltı sularımızın büyük kısmı kirlenmiş durumda; vatandaşlarımızın % 50 si sağlıklı içme suyuna ulaşamıyor. Kentlerimizde hava kirliliği boyutları artıyor. Yeşil alanlarımız yok denecek kadar az.. Tarım alanlarımız, meralarımız yapılaşma, sanayi , enerji vb. yatırımlarla amaç dışı kullanılıyor.

Orman Alanlarımız, tarım alanlarımız, meralar, doğal karakteri korunması gereken alanlar mevzuatlar eli ile madencilik, sanayi, enerji turizm, konut vb. faaliyetlere açılarak kaybediliyor. Bir taraftan yangınlarla kaybettiğimiz orman alanlarımız en büyük tahribatı Orman Mevzuatı kapsamında verilen izinlerle yaşıyor. Son 15 yılda 28bin hektar orman alanı için izinler verilirken, 8bin hektar orman alanını yangınlarla kaybettik. 2018 Yılı sonuna kadar 125 bin hektara yakın orman alanında 44.467 madencilik izni verilmiş.(D. Tolunay)

Özellikle son yıllarda gerçekleşen faaliyetler, çılgın projeler, izinler ile ülkemizin her yerinde doğa ve yaşam talanı ile karşı karşıyayız. Bütün bunlara ek olarak Nükleer Santral Macerasına sürükleniyoruz..

Kaz Dağları, Salda, Akkuyu, Sinop, İğneada, Kuzey ormanları ,Aliağa ,Bergama, Trakya, Alakır Vadisi, Alpu Ovası, Gediz Ovası, Gördes ,Menderes, Murat Dağı ,Munzur Dağı, Çataltepe, Karadeniz ,Aydın, Karaburun, Yarımada ,Ovacık, Soma, Yatağan ..buraya sığdıramadığımız daha pek çok yerde Ekolojik Yıkım karşımıza çıkıyor ve etkilerini yaşıyoruz.

Bölgemizde Bergama Altın Madeninin yarattığı yaratacağı çevresel risklerle ilgili hukuki ve toplumsal mücadele devam ederken; Efemçukuru Altın Madeninin İzmir'in Su kaynağı olan Çamlı Baraj Havzasında , Çukuralan Altın Madeninin Balıkesir'in Su kaynağı olan Madra Barajı Havzasında, Gördes Nikel Madeninin İzmir ve Manisa'nın Su Kaynağı olan Gördes Havzasında , Çaldağ'da İşletilmesi Planlanan Nikel Madeninin Gediz Havzasında, Kışladağ Altın Madeninin Uşak'ta yarattığı çevresel riskler ve bu projelere verilen ÇED Olumlu kararları ile ilgili Odamızın da içerisinde bulunduğu hukuki süreçler devam ediyor, diğer taraftan işletmelerin yarattığı olumsuz etkileri de yaşıyor ve görüyoruz..

Ülkemizde özellikle büyükşehirlerde sokağa çıkma yasağı, giriş çıkış yasakları gibi ilave tebirler alınırken;. Kömür madenleri ve termik santraller ile ülkemizin havası en kirlili ve buna bağlı olarak sağlık sorunları en yüksek kentlerinden birisi olan Zonguldak bu özelliği ile bu şehirler arasında yer aldı. Salgın etkisinin solunum sistemi rahatsızlıkları üzerinden yarattığı tahribat ile Zonguldak'taki Hava kirliliğinin yarattığı tahribat ve riskler ilişkisi bir kez daha ilgili kurumlar tarafından onaylanmış oldu.. Dolayısı ile kentlerimize ilişkin değerlendirmelerimizde çevresel yük kapasitesini aştığını yıllardır ifade ettiğimiz Aliağa Bölgesinin konu ile ilgili hassasiyeti de tekrar hatırlatıyoruz.

Ülkemizin her yanında yaşanan kent ve doğa talanı ve çevre sorunlarının bir çok örneğini Homeros'un "Gök kubbenin altındaki en güzel şehir" olarak tanımladığı İzmir`de de yaşamaya devam ediyoruz.

Kentsel Altyapı süreçlerinde tüm eksikliklerine rağmen Ülkemizin en iyi durumdaki kentlerinden olan İzmir, diğer taraftan kent her tarafında kuşatıldığı çevre problemleri ile boğuşmaya devam ediyor. Her yıl yaptığımız Çevre Durum Raporu değerlendirmelerinde iyileşme görmek bir yana tüm sorunların çözülmeden büyüyerek devam ettiğini görüyoruz.

İzmir Kenti İçme, Kullanma ve Tarımsal Sulama amaçlı Su Kaynakları Gediz, Küçük Menderes, Kuzey Ege Havzaları içerisinde bulunuyor. Havzaların Su kalitesine ilişkin Su Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen çalışmalarda; su kalitesinin en kötü seviyede olduğu, planlanan önlemlerin uygulanması halinde bile kısa ve orta vadede etkili sonuç alınamayacağı öngörülmüyor. Benzer süreç

TMMOB
ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASI
İZMİR ŞUBESİ

Yeraltı Sularımız için de geçerli.. Kalite, miktar ve Yönetim sorunları yaşam kalitemizi etkilemeye devam ediyor..

Bir taraftan; Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) "Belediye Atık Su İstatistik Anketi" sonuçlarına göre, Avrupa Birliği standartlarında arıtma sayısı, kişi başına düşen atık su arıtma miktarı ve AB standartlarında arıtım oranı ile Türkiye'de ilk sırada yer alırken, diğer taraftan kentleşme ve yapılaşmanın getirdiği altyapı yetersizlikleri, su kayıpları, körfezde koku problemi olarak karşımıza çıkıyor. Kentleşme ve Sanayileşme sorunlarından birisi olan Hava Kalitesi ve Atık Yönetiminde de karnemiz iyi değil.. İzmir Kenti bir taraftan Aliağa ve Sanayi tesislerinden kaynaklanan, plansız kentleşmesinin de getirdiği hava kalitesi problemleri ile boğuşurken, bölgemizde termik santral projeleri bütünsel yaklaşımdan uzak planlama süreçleri ile devam ediyor..

Bir taraftan ülkemizin ilk düzenli depolama tesisi olan ve son günlerde İBŞB nin Atıktan Enerji eldesine yönelik projesi ile doğru bir yaklaşım yürüttüğü Harmandalı Depolama alanının yıllar içerisinde plansız kentleşme ile yapılaşmanın ortasında kalmış olmasının yarattığı problemlerle uğraşılıyor, diğer taraftan atık değil kaynak olarak görülmesi gereken günlük 3500 ton çöpünü kaynak olarak değerlendirecek ve bertarafına yönelik gerçekleştirmeyi planladığı entegre katı atık bertaraf tesisine yönelik yer seçimine yönelik süreçleri tamamlamaya çalışıyor.

Gemi Söküm tesislerinde yapılan işlemlerin nasıl kontrol edilemediği KUITO ve ETHANE Gemileri ile bir kez daha karşımıza çıktı. Geminin Sökümünün durdurulması için alınan Mahkeme Kararı gelene kadar Gemi Sökümü çöktan bitmişti. Gemi Söküm Tesislerinin yarattığı kirlilik devam ediyor.

Gaziemir'de 2007 Yılında tespit edildiği ortaya çıkan radyoaktif atıklarla ilgili süreç hala devam ediyor. Ülkemize girişi yasak olan nükleer atıkların oraya nasıl geldiği, kimler tarafından getirildiği hala bilinmiyor, Hukuki süreçler devam ediyor, Acil Müdahale çalışması yapılması gereken Gaziemir Nükleer Atıkla yaşamaya devam ediyor.

İzmir Kenti; bütünsel planlama ilkeleri hiçe sayılarak yaşadığı "GELİŞİM" sürecinde; kentin her yerinde karşımıza çıkan kentsel dönüşüm adı altında kontrolsüz yapılaşmalar, gökdelenler, AVM ler ile altyapı eksiklikleri, trafik, gürültü ile boğuşan Egenin İncisi olmaktan çok uzakta bir geleceğe doğru hızla yol alıyor...

Kentin planlanması ve gelişimi adı altında sadece ekonomik kaygı odaklı, ekolojii, çevresel yaşam kalitesini dikkate almayan, bölgenin yaşam kalitesini olumsuz etkileyecek tüm projelerin ÇED süreçlerinde ortak senaryonun tekrarlandığını görüyoruz. ÇED adı altında içi boşaltılmış Onay belgeleri ile yürütülen çalışmalara ilişkin açılan davalar, bilirkişi raporları ile ÇED süreçlerinin yetersizliğinin ispatlanması, kazanılan davalar ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından bu süreçler hiç yaşanmamışçasına aynı projelere yeniden ÇED belgeleri düzenlenmesi artık alıştığımız yöntemler.. ÇED oyunu aynı yöntemle her projede devam ediyor..

31 Mayıs-5 Haziran Odamız tarafından çevre sorunları, ekolojik yıkıma dikkat çektiğimiz, kamuoyunu bilgilendirdiğimiz mücadele çağrısı yaptığımız, Ekolojik Yıkımla Mücadele Haftası olarak değerlendirilmektedir.5 Haziran Dünya Çevre Günü Odamız için bir kutlama değil, çevre sorunlarına, ekolojik yıkıma dikkat çektiğimiz ve mücadeleye çağrı yaptığımız gündür.

Doğanın ve emeğin sömürülmesi süreçleri bu dönemde tüm yıkıcı etkileri ile karşımızda durmaktadır. Ülkemizde ve kentimizde yurttaşlarımızın yaşam alanlarını rantta ve talana karşı korumak adına yaptığı mücadeleler; çevre sorunları ile toplumsal sorunlar arasında ayrılmaz bir ilişki olduğunu, çevrenin

TMMOB
ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASI
İZMİR ŞUBESİ

korunmadığı bir demokrasi olamayacağı gibi, demokrasinin olmadığı bir ülkede de çevrenin korunamayacağını göstermiştir.

Uzun yıllardır egemen kılınan ve çağdaş, katılımcı demokrasi ile hiçbir ortak noktası olmayan bu yönetim anlayışı nedeniyle ülkemizin su kaynakları kirletilmiş, orman alanları talan, tarihi zenginliklerimiz tahrip edilmiş, kentsel dönüşüm süreçleriyle kent yoksulları yerlerinden edilmiştir. Bu adaletsiz ve bilim dışı politikalara karşı çıkan TMMOB ve Odamız yasal düzenlemelerle bakanlıkların denetimine alınarak işlevsizleştirilmeye çalışılmaktadır.

Ülkemizin farklı bölgelerinde sağlıklı bir çevrede yaşam hakkı, çevreyi koruma görevi ile yürütülen çevre mücadeleleri süreci; çevre sorunları ile toplumsal sorunlar arasında ayrılmaz bir ilişki olduğunu, çevrenin korunmadığı bir demokrasi olamayacağı gibi, demokrasinin olmadığı bir ülkede de çevrenin korunamayacağını göstermiştir.

TMMOB Çevre Mühendisleri Odası İzmir Şubesi olarak; ülkemizde ve kentlerimizde doğal varlıklarımızın korunarak geliştirilmesini yaşamsal bir olgu olarak değerlendiriyoruz. Çevre korumanın en kalıcı teminatı olarak sosyal gelişimin sürekli kılınması ve katılımcı çağdaş bir yönetim anlayışının hayata geçirilmesinin önemini bir kez daha vurgulamaktadır. Bu anlayış ve inançla, 5 Haziran Dünya Çevre Günü'nde, Mersin Akkuyu ve Sinop'ta nükleer santrallara, Aliğa'da Kömürlü Termik Santrallere, Gaziemir'de Nükleer atıklara, Bergama ve Eşme'de siyanürlü altın madenciliğine, Gördes ve Turgutlu Çaldağ'da nikel madenciliğine karşı mücadele yürüten toplum kesimleri ile dayanışma kararlılığımızı dile getiriyor, Bu süreçte taraf olduğumuzu; Yaşamın ve Kamu Yararı tarafında olduğumuzu tekrarlıyor; yurttaşlarımızın esenliği ve doğal varlıkların korunmasını esas alan yönetim ve çevre politikalarının hayata geçirilmesi konusundaki kararlılığımızı; örgütlü birliğimizi güçlendirerek, ülkemizi adalet, eşitlik, barış ve bilim temelinde yeniden kurmak, insanımıza, doğamıza, yaşamımıza sahip çıkma inancımız ve kararlılığımızı kamuoyu ile paylaşıyoruz.

TMMOB Çevre Mühendisleri Odası İzmir Şubesi